

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ศิลปะเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของมนุษย์ จนอาจกล่าวได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งที่จะขาดเสียมิได้ แม้มิใช่เป็นหนึ่งในปัจจัยสี่ที่ทำให้มนุษย์สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ แต่ศิลปะก็มีความหมายในฐานะที่เป็นส่วนเสริมสร้างความคิดริเริ่ม จินตนาการและสุนทรีย์อารมณ์ของมนุษย์ (มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2528) ศิลปะมีการพัฒนาและเจริญเติบโตไปพร้อมกับการบุกเบิกทางเทคโนโลยี และมีความสัมพันธ์สอดคล้องไปกับวิทยาศาสตร์ ปรัชญา การเมือง เศรษฐกิจและสังคม (การสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง บนเส้นทางพัฒนาศิลปศึกษา 14-15 ธันวาคม 2530) ทั้งยังมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ เป็นหลักฐานทางวัตถุที่บันทึกความต้องการ ความรู้สึก สภาพแวดล้อม และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละยุคสมัย (อิทธิ คงคากุล, 2536)

ปัจจุบันศิลปะได้ขยายตัวออกไปอย่างกว้างขวาง และแทรกซึมเข้าไปเกือบทุกสาขาอาชีพในสังคมทั้งโดยทางตรงและประยุกต์ไปตามรูปแบบของงานแต่ละสาขา การศึกษาศิลปะจึงมีการพัฒนาอย่างเหมาะสมสอดคล้องและควบคู่ไปกับการพัฒนาสังคมในด้านต่าง ๆ (การประชุมทางวิชาการ เรื่อง การเรียนการสอนวิชาศิลปะขั้นพื้นฐานในระดับอุดมศึกษา 11-13 พฤศจิกายน 2528) ดังที่ปรากฏให้เห็นว่าปัจจุบันสถาบันการศึกษาศิลปะระดับอุดมศึกษาทุกแห่งกำลังมีบทบาทมากขึ้นเป็นลำดับในการส่งเสริมและพัฒนาวิชาการรวมทั้งการเรียนรู้ภาคปฏิบัติทางศิลปะ (เอกวิทย์ ณ ถกลาง, 2528)

ในด้านการจัดการศึกษาศิลปะระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย ปัจจุบันมีสถาบันการศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนที่เปิดดำเนินการสอนศิลปะ โดยมีลักษณะวิชาที่สอนแตกต่างกันไป ได้แก่ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เปิดดำเนินการสอนเป็นระดับปริญญาตรีในปี พ.ศ. 2475 (หนังสือที่ระลึก 60 ปี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 23 พฤษภาคม 2536) คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ คณะ

สถาปัตยกรรมศาสตร์ และคณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากรเปิดดำเนินการสอน ปี พ.ศ. 2486 พ.ศ.2498 และ พ.ศ.2499 ตามลำดับ โดยศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี เป็นผู้วางแนวทางหลักสูตรในคณะวิชาต่าง ๆ ดังกล่าว ต่อมาหลักสูตรในคณะวิชาเหล่านั้นได้เป็นต้นแบบของหลักสูตรด้านทัศนศิลป์และประยุกต์ศิลป์ ในสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนเกือบทุกแห่ง เช่น คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (พ.ศ. 2515) คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (พ.ศ. 2526) คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (พ.ศ.2527) คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (พ.ศ. 2530) และคณะศิลปกรรม มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ และวิทยาลัยเกษมบัณฑิต เป็นต้น (ไชศรี ศรีอรุณ, 2536) นอกจากนี้ยังมีการจัดการเรียนการสอนศิลปะเป็นภาควิชาโดยจัดให้เรียนเป็นวิชาเอก และวิชาโทในคณะต่าง ๆ เช่น คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะศึกษาศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ขอนแก่น เป็นต้น

การศึกษาศิลปะเป็นการศึกษาวิชาเฉพาะที่มีเนื้อหาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยนำความรู้จากทฤษฎีไปประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน วัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิดอย่างสร้างสรรค์ และมีประสบการณ์ตรงในการปฏิบัติงาน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกตามความรู้สึกนึกคิดและจินตนาการของตนเองอย่างกว้างขวางโดยทั่วไปแล้ว การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะแขนงต่าง ๆ ยังขึ้นอยู่กับแนวทางการสอนของอาจารย์ผู้สอน หรือผู้เชี่ยวชาญทางศิลปะแขนงนั้น ๆ ผสมผสานกับแนวคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนด้วย (วินัย โสมดี, 2529) ดังนั้น อาจารย์ผู้สอนศิลปะจึงต้องมีความรู้ความสามารถทางศิลปะเป็นอย่างดี และควรมีความรู้ทางวิชาการในแขนงวิชาต่าง ๆ ด้วย ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชาศิลปะและแขนงวิชาต่าง ๆ นอกจากนั้นยังต้องพยายามแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน ซึ่งเป็นการสร้างประสบการณ์และความชำนาญในการปฏิบัติสามารถชี้แนะแนวทางการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะแก่ผู้เรียนได้อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น (อารี สุทธิพันธุ์, 2522) รวมถึง การวิจัย การเขียนตำรา การเขียนบทความสู่สังคมและการผลิตเอกสารประกอบการสอนด้วย (รังสรรค์ ทิมพันธุ์พงษ์, 2522)

ห้องสมุดได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการเรียนการสอนศิลปะในฐานะที่เป็นแหล่งสะสมรวบรวมสรรพวิทยาการหลากหลาย ซึ่งปรากฏในรูปวัสดุตีพิมพ์และไมตีพิมพ์เพื่อสนองความ

ต้องการในด้านความรู้ การค้นคว้าวิจัยทางศิลปะ และเป็นแหล่งสร้างสรรค์ สืบทอด และเผยแพร่ มรดกทางศิลปวัฒนธรรม นอกจากนั้นสมาคมห้องสมุดศิลปะแห่งสหราชอาณาจักร (Art Library Society/U.K. & Eire, 1990) ยังได้กล่าวไว้ว่า ห้องสมุดศิลปะจะต้องเป็นห้องสมุดที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดหา และรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศเพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้ในเรื่องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ศิลปะ ศิลปะร่วมสมัย และ การฝึกปฏิบัติงานศิลปะรูปแบบต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการศึกษาทางด้านวิชาชีพ ให้ข่าวสารข้อมูล หรือเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ

ในการจัดหาทรัพยากรเพื่อให้บริการ วารสารจัดว่าเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญต่อการค้นคว้า วิจัย และสร้างสรรค์ผลงานศิลปะอย่างมาก ทั้งนี้เพราะวารสารเป็นแหล่งข้อมูลแหล่งแรกที่นำเสนอความรู้ใหม่ ทันสมัย ไม่ว่าจะเป็นผลการค้นคว้าวิจัย ทฤษฎี แนวความคิดในการสร้างสรรค์ (concept) แนวทางในการสร้างสรรค์ (idea) รูปแบบและสื่อต่าง ๆ ทางศิลปะ ซึ่งปรากฏใน วารสารก่อนที่จะนำมาเรียบเรียงและตีพิมพ์ในหนังสือ (Muehsam, 1978) นอกจากนั้นบทความในวารสารยังสามารถใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงทางประวัติศาสตร์ที่บันทึกความเป็นไปในสังคมด้วย (Osborn, 1980) วารสารจึงจัดเป็นสื่อมวลชนประเภทหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาความรู้ มีส่วนกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาในด้านต่าง ๆ (วราวุธ ผลานันต์, 2536)

การให้บริการวารสารในห้องสมุดนับเป็นงานที่มีความสำคัญยิ่งจนอาจกล่าวได้ว่า งานบริการวารสารที่ประสบความสำเร็จ สามารถบ่งบอกถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงานของห้องสมุดด้วย (Coughlin และ Gertzog, 1992) ห้องสมุดศิลปะต่างตระหนักถึงความสำคัญและคุณค่าของงานวารสารดังกล่าว จึงได้พยายามจัดหาวารสารที่มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอที่จะสนองความต้องการของผู้ใช้มากที่สุดมาให้บริการ กระนั้นก็ตามห้องสมุดส่วนใหญ่ยังประสบปัญหาในการดำเนินงานวารสารด้านต่าง ๆ ได้แก่ ปัญหาด้านการจัดหา ปัญหาด้านงบประมาณ และปัญหาด้านการจัดเก็บ

ปัญหาด้านการจัดหา ห้องสมุดศิลปะเป็นห้องสมุดเฉพาะประเภทหนึ่งซึ่งบรรณารักษ์ไม่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชาในการคัดเลือกวารสารมาให้บริการ (Osborn, 1980) วารสารศิลปะส่วนใหญ่จึงบอกรับโดยอาจารย์เป็นผู้เสนอรายชื่อ หรือบรรณารักษ์พิจารณาจากรายชื่อวารสารที่ตัวแทนบอกรับวารสารเสนอมาให้โดยที่ไม่ทราบอย่างแน่ชัดว่าวารสารเหล่านั้นมีผู้

ต้องการใช้มากน้อยเพียงใด (สุกานดา อาปีติน, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2538 และพรพิศ เดชาวัฒน์, สัมภาษณ์, 7 เมษายน 2538)

ปัญหาด้านงบประมาณ หอสมุดศิลปะมีลักษณะเป็นหอสมุดเฉพาะ มีทั้งที่สังกัดคณะที่มีการเรียนการสอนศิลปะ และหอสมุดกลาง งบประมาณที่ได้รับจึงมีจำนวนค่อนข้างจำกัด ในขณะที่วารสารศิลปะมีราคาสูงขึ้นเรื่อย ๆ ดังปรากฏในการศึกษาอัตราค่าบอกรับวารสาร ซึ่งสำรวจโดย Ketcham และ Born (1994) พบว่า ระหว่างปี ค.ศ.1990-1994 วารสารศิลปะมีอัตราค่าบอกรับวารสารสูงขึ้นโดยเฉลี่ยดังนี้ คือ ปี ค.ศ.1991 สูงขึ้นร้อยละ US\$ 12 ปี ค.ศ.1992 สูงขึ้นร้อยละ US\$ 7.14 ปี ค.ศ.1993 สูงขึ้นร้อยละ US\$ 6.01 และปี ค.ศ.1994 สูงขึ้นอีกร้อยละ US\$ 1.58 รวมระยะเวลา 5 ปี ค่าวารสารสูงขึ้นโดยเฉลี่ยรวมร้อยละ US\$ 29.57 ในสภาวะการณดังกล่าว ทำให้หอสมุดต้องใช้งบประมาณเพิ่มมากขึ้นในการต่ออายุวารสารชื่อเดิมและบอกรับวารสารชื่อใหม่ ซึ่งเป็นปัญหาเรื้อรังในหอสมุดปัจจุบัน โดยไม่มีแนวโน้มที่จะลดลง (Stueart,1992) ทำให้หอสมุดจำเป็นต้องพิจารณาคัดเลือกวารสารอย่างละเอียดรอบคอบ เพื่อให้ได้วารสารที่มีคุณภาพ ผู้ใช้ต้องการใช้มากที่สุด และสอดคล้องกับงบประมาณที่หอสมุดได้รับมาให้บริการ

ปัญหาด้านการจัดเก็บ ปัจจุบันเทคโนโลยีการพิมพ์ได้เจริญก้าวหน้าไปมาก ส่งผลให้มีการผลิตวารสารอย่างหลากหลายมากขึ้น และเพื่อให้ผู้ใช้สามารถติดตามความก้าวหน้าทางวิทยาการต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง หอสมุดจำเป็นต้องบอกรับวารสารชื่อใหม่เพิ่มขึ้นด้วย การบอกรับวารสารเพิ่มขึ้นแต่ละชื่อ หอสมุดต้องจัดเตรียมพื้นที่สำหรับจัดเก็บและจัดบริการวารสารทั้งฉบับ ปัจจุบันฉบับลงเวลา และฉบับเย็บเล่ม ซึ่งโดยทั่วไปแล้วหอสมุดศิลปะส่วนใหญ่จะมีนโยบายเย็บเล่มวารสารที่มีเนื้อหาครอบคลุมด้านศิลปะทุกเล่ม ทำให้หอสมุดมีวารสารเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก (สุกานดา อาปีติน, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2538) แต่จากการศึกษาลักษณะของหอสมุดศิลปะของผู้วิจัยพบว่าหอสมุดส่วนใหญ่มีพื้นที่สำหรับการจัดเก็บและจัดบริการค่อนข้างคับแคบ ทำให้เกิดปัญหาในการจัดบริการวารสาร

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น งานวิจัยนี้จึงมุ่งสำรวจการใช้วารสารศิลปะของอาจารย์และนักศึกษาศิลปะเพื่อใช้เป็นแนวทางแก่อหอสมุดศิลปะในการปรับปรุงการจัดการ จัดบริการ และจัดเก็บให้สอดคล้องกับการใช้วารสาร รวมถึงทราบแนวทางในการส่งเสริมให้มีการใช้วารสารอย่างมีประสิทธิภาพด้วย

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาการใช้วารสารศิลปะของอาจารย์และนักศึกษาศิลปะในมหาวิทยาลัยของรัฐในด้าน วัตถุประสงค์การใช้ แหล่งที่ใช้ อายุของวารสาร คุณลักษณะของวารสาร รายชื่อ วารสารและสาขาวิชาของวารสาร ตลอดจนปัญหาในการใช้วารสาร

สมมุติฐาน

อาจารย์และนักศึกษาศิลปะใช้วารสารศิลปะแตกต่างกันในด้าน วัตถุประสงค์การใช้ แหล่งที่ใช้ คุณลักษณะของวารสาร สาขาวิชาของวารสาร และปัญหาในการใช้วารสาร

ขอบเขตการวิจัยและกลุ่มตัวอย่าง

1. การวิจัยนี้มุ่งศึกษาการใช้วารสารศิลปะของอาจารย์และนักศึกษาศิลปะในมหาวิทยาลัยของรัฐ วารสารที่ใช้ในการศึกษาครอบคลุมสาขาวิชาต่อไปนี้ คือ ทศนศิลป์ทั่วไป สถาปัตยกรรม การออกแบบทั่วไป จิตรกรรม ประติมากรรม ภาพพิมพ์ การออกแบบอุตสาหกรรม การออกแบบตกแต่ง การออกแบบเครื่องประดับ ศิลปะสื่อผสม การถ่ายภาพ และศิลปะทัศนกรรม โดยวารสารที่นำมาศึกษาจะต้องมีเนื้อหาเกี่ยวกับศิลปะอย่างน้อยร้อยละ 50 จึงนับว่าเป็นวารสารศิลปะ

2. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ อาจารย์ศิลปะซึ่งเป็นอาจารย์ประจำในปีการศึกษา 2538 จำนวน 371 คน และนักศึกษาศิลปะระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2 ขึ้นไป ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาต้นปีการศึกษา 2538 จำนวน 2,467 คน รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 2,838 คน ประชากรดังกล่าวมาจากคณะที่มีการเรียนการสอนศิลปะเป็นวิชาหลักในมหาวิทยาลัยของรัฐจำนวน 8 คณะใน 5 สถาบัน ดังต่อไปนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. คณะศิลปกรรมศาสตร์
2. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

3. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

4. คณะจิตรศิลป์

มหาวิทยาลัยศิลปากร

5. คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์

6. คณะมัณฑนศิลป์

7. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง

8. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

หมายเหตุ ทั้งนี้ไม่นับอาจารย์และนักศึกษาที่มาจากภาควิชาดุริยางคศิลป์และนาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เนื่องจากภาควิชาดังกล่าวเป็นสาขาที่มีการเรียนการสอนแตกต่างไปจากกลุ่มประชากรอื่น ๆ

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างทำโดยใช้ตารางสุ่มกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan (1970) ซึ่งเป็นตารางสำเร็จรูปที่ใช้ในการสุ่มตัวอย่างที่กำหนดความเชื่อมั่นในการประมาณค่าร้อยละ 95 กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 จากนั้นกระจายกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคณะและภาควิชาโดยจำกัดจำนวนกลุ่มตัวอย่างต่ำสุด 3 คน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 405 คน เป็นอาจารย์จำนวน 101 คน และนักศึกษาจำนวน 304 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีขั้นตอนดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในเรื่องการใช้วารสาร ขอบเขตของศิลปะและการแบ่งสาขาวิชาทางด้านศิลปะ ระเบียบวิธีวิจัย การสร้างเครื่องมือ และสถิติในงานวิจัย รวมทั้งงานวิจัยที่

เกี่ยวข้องกับหนังสือวารสารและเอกสารซึ่งเป็นข้อมูลทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2. สืบหาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการดำเนินงานวารสาร และรวบรวมรายชื่อวารสารศิลปะจากห้องสมุดศิลปะในมหาวิทยาลัยของรัฐเพื่อนำมาใช้ในการจัดทำเครื่องมือวิจัยมีห้องสมุดทั้งหมด 6 แห่ง ดังต่อไปนี้

2.1 ห้องสมุดคณะศิลปกรรมศาสตร์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2.2 ห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2.3 ห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2.4 ห้องสมุดคณะวิจิตรศิลป์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2.5 ห้องสมุดสาขาวังท่าพระ	มหาวิทยาลัยศิลปากร
2.6 ห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง

ในการสำรวจรายชื่อวารสารจากบัตรทะเบียนวารสาร และสำรวจตัวเล่มวารสารที่ให้บริการในห้องสมุดทั้ง 6 แห่ง พบว่า มีวารสารศิลปะทั้งหมด 175 ชื่อ เป็นวารสารศิลปะภาษาไทย 41 ชื่อ และวารสารศิลปะภาษาต่างประเทศ 154 ชื่อ จากนั้นพิจารณารายชื่อวารสารศิลปะที่ห้องสมุดตั้งแต่ 2 แห่งขึ้นไปบอกรับตรงกันมาใช้ในการจัดทำแบบสอบถาม ได้วารสารศิลปะทั้งหมด 69 ชื่อ เป็นวารสารภาษาไทย 26 ชื่อ และวารสารภาษาอังกฤษ 43 ชื่อ (ภาคผนวก ก)

3. สร้างเครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการใช้วารสารศิลปะของอาจารย์และนักศึกษาศิลปะในมหาวิทยาลัยของรัฐ ซึ่งประกอบไปด้วย คำถามแบบประเมินค่า และแบบปลายเปิด โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ภาควิชา คณะและมหาวิทยาลัยที่สังกัด

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้วารสารศิลปะในด้านวัตถุประสงค์การใช้ แหล่งที่ใช้ อายุของวารสาร และคุณลักษณะของวารสารที่ใช้

ตอนที่ 3 รายชื่อวารสารศิลปะและสาขาวิชาของวารสารศิลปะที่ใช้

ตอนที่ 4 ปัญหาการใช้วารสารศิลปะ และข้อเสนอแนะการปรับปรุงบริการวารสารในห้องสมุด

4. ทดสอบเครื่องมือโดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดสอบกับอาจารย์ และนักศึกษาศิลปะที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ อาจารย์และนักศึกษาศิลปะจากคณะศิลปกรรมศาสตร์ และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ คณะมัณฑนศิลป์ และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยกระจายตามสาขาวิชาจำนวนทั้งสิ้น 40 คน เป็นอาจารย์จำนวน 10 คน และนักศึกษจำนวน 30 คน (ร้อยละ 10 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการเก็บข้อมูล) ทั้งนี้เพื่อปรับปรุงแก้ไขและนำไปจัดทำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ต่อไป

5. แจกแบบสอบถามที่สมบูรณ์แก่ อาจารย์และนักศึกษาศิลปะที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 405 คน เป็นอาจารย์จำนวน 101 คน นักศึกษจำนวน 304 คน โดยเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองและส่งทางไปรษณีย์

6. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าความแตกต่างระหว่างกลุ่มด้วยสถิติทดสอบ T-test โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติด้านสังคมศาสตร์ (SPSS)

7. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

8. รายงานผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เป็นแนวทางแก่ห้องสมุดศิลปะในการพิจารณา คัดเลือก จัดหา จัดบริการ และจัดเก็บวารสารศิลปะให้สอดคล้องกับการใช้

คำอธิบายศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

วารสาร หมายถึง	สิ่งพิมพ์ที่มีกำหนดออกแน่นอน แต่ละฉบับในชุดใช้ชื่อเดียวกัน และมีหมายเลขประจำฉบับ หรือวันเดือนปีกำกับ ผู้จัดทำอาจเป็นหน่วยงาน เอกชน หน่วยงานราชการ สถาบัน องค์การหรือสมาคมก็ได้ทั้งนี้ไม่รวมวารสารประเภทดรรชนีวารสาร บรรณานุกรมวารสารและวารสารสาระสังเขป
แหล่งที่ใช้ หมายถึง	แหล่งที่บุคคลสามารถใช้วารสารนั้นได้อาจเป็นแหล่งที่เป็นห้องสมุดได้แก่ ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ห้องสมุดคณะ ห้องสมุดเฉพาะ เป็นต้น และแหล่งที่เป็นบุคคล เช่น ตนเอง เพื่อน ผู้ร่วมงาน เป็นต้น
คุณลักษณะของวารสาร หมายถึง	ลักษณะของวารสารที่ผู้ใช้พิจารณาในการเลือกใช้วารสาร เช่น รูปเล่ม ภาพประกอบ เนื้อหา ผู้จัดทำ อายุการจัดทำ ผู้เขียนบทความ เป็นต้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย